The Greek Review of Social Research

Vol 4 (1970)

4-5

Einführung in die methoden der empirisehen sociologie (Εισαγωγή εἰς τὰς μεθόδους τῆς ἐμπειρικῆς κοινωνιολογίας), ὑπὸ Renate Mayntz

A.K. Παπαντωνίου

doi: [10.12681/grsr.514](https://doi.org/10.12681/grsr.514)

Copyright © 1970, A.K. Παπαντωνίου

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Παπαντωνίου Α. (1970). Einführung in die methoden der empirisehen sociologie (Εισαγωγή εἰς τὰς μεθόδους τῆς ἐμπειρικῆς κοινωνιολογίας), ὑπὸ Renate Mayntz. *The Greek Review of Social Research*, 4, 272–273.
<https://doi.org/10.12681/grsr.514>

παρουσίασις βιβλίων

Les dynamismes sociaux. Initiation à la Sociologie, υπό P. Virlon, S. J., τόμ. 2, Paris, Les éditions ouvrières, 1965, 470 σελ.

Τὸν τελευταῖον καιρὸν ἔχουν ἐκδοθῇ πολλοὶ «εἰσαγωγαὶ» εἰς τὴν Κοινωνιολογίαν, πολλοὶ τῶν ὁποίων μάλιστα ἔχουν τελείως διάφορον περιεχόμενον ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἀνέμενε τις. Τὸ παρὸν ἐγχειρίδιον ὅλ' ἡτο δυνατόν νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μία δυναμικὴ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν κοινωνιολογίαν, ἰσχυρῶς ἐπηρεασμένη ἀπὸ φιλοσοφικὰς ἰδέας τοῦ σχολαστικισμοῦ, ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ ὁποῖου προφανῶς προέρχεται ὁ συγγραφεὺς του, ὡς δυνατόι τις νὰ συμπεράνῃ καὶ ἐκ τῆς χρησιμοποιουμένης ὁρολογίας (ὄντολογία, ἀναλογία, αἰτιοκρατία, τελεολογία, κτλ.).

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος, τὸ ὁποῖον καλύπτει σχεδὸν τὸ τέταρτον τῆς ὅλης ἐργασίας, ὁ συγγραφεὺς πραγματεύεται γενικά προβλήματα μεθοδολογικά καὶ σχέσεις τῆς Κοινωνιολογίας πρὸς τὰς λοιπὰς Κοινωνικάς Ἐπιστήμας, καθὼς καὶ μίαν σύγκρισιν τῶν κυριωτέρων κοινωνιολογικῶν θεωριῶν.

Τὸ δεύτερον μέρος ἀναφέρεται εἰς τὸ θέμα τῆς «structure» (δομῆς, ὕψους) τῆς Κοινωνίας. Χαρακτηριστικόν ἐστὶν ὅτι εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐξετάζεται καθ' αὐτὸν ἀλλὰ τοποθετούμενος ἐντὸς τοῦ συνόλου πλέγματος τῆς κοινωνίας. Ὁ συγγραφεὺς νοεῖ ἐντάθῃ τὰ κοινωνικά γεγονότα ὡς ἐν ἐνιαίῳ συμπλεγμῇ ἀλληλεπιδράσεων καὶ ἀλληλεξαρτήσεων.

Τὸ τρίτον μέρος ἀναφέρεται εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ κοινωνικοῦ γίνεσθαι καὶ τῆς ἀνθρωπίνης συμπεριφορᾶς ὡς καὶ τῶν λειτουργικῶν σχέσεων αὐτῶν.

Ἀπὸ τοῦ τετάρτου μέρους καὶ ἔξῃς γίνεται ἐμφανὲς καὶ πάλιν ἡ πνευματικὴ ὑποθέτησις τοῦ συγγραφέως ἐντὸς τοῦ κλίματος τῆς σχολαστικῆς σκέψεως καὶ τῆς ρωμαιοκαθολικῆς πολεμικῆς ἐναντίον τῆς σχολῆς τοῦ Durkheim καὶ τοῦ καλουμένου «κοινωνιολογισμοῦ», ἐξετάζεται συνοπτικῶς τὸ κοινωνικὸν φαινόμενον ὡς πολιτισμικὴ ἐνότης ἀξιών καὶ τοποθετήσεων καὶ ἀναλύονται τὰ ζητήματα τῆς ἐνσωματώσεως τοῦ ατόμου ἐντὸς τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ὡς καὶ τὰ τῆς κοινωνικῆς συμβατικότητος.

Πάντως παρὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ «κοινωνιολογισμοῦ», ὁ συγγραφεὺς παραδέχεται ὅτι ἡ ἀνθρωπίνῃ ἐλευθερίᾳ δὲν εἶναι ἀνεξάρτητος τοῦ κοινωνικοῦ κλίματος ἐντὸς τοῦ ὁποῖου τὸ αἰομον ἀναπτύσσεται καὶ κινεῖται, ἀλλὰ προσδιορίζεται ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ἐρημνεύεται ὡς δημιουργὸς ἀλλὰ καὶ δημιουργήμα συγχρόνως τοῦ πολιτισμοῦ του, ἡ δὲ προσωπικὴ του εὐθύνη ὡς ἀναλόγως ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὸν βαθμὸν τῆς συνειδητοποίησεως τούτου.

A. K. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Einführung in die Methoden der empirischen Sociologie (Εἰσαγωγὴ εἰς τὰς μεθόδους τῆς ἐμπειρικῆς Κοινωνιολογί-

ας), ὑπὸ Renate Mayntz, Holm und Peter Hübner, Köln und Opladen, Westdeutscher Verlag, 1969, 222 σελ.

Μὲ τὸ ἔργον αὐτὸ ἡ γνώστη καθηγῆτρια τῆς Κοινωνιολογίας Renate Mayntz καὶ οἱ συνεργάται της ἐρχονται νὰ πληρώσουν σημαντικὸν κενόν, ἀπὸ χρόνων ἤδη λίαν αἰσθητὸν, τῆς γερμανικῆς βιβλιογραφίας. Ἡ προσφορά τοῦ ἔργου εἶναι ἰδιαιτέρως σημαντικὴ διὰ τοὺς σπουδάζοντας τὴν κοινωνιολογικὴν ἐπιστήμην, κτλ' ὅσον ἀποτελεῖ τὴν πρῶτην συνοπτικὴν, συγχρόνως, ὁμῶς καὶ συστηματικὴν καὶ σχετικῶς πλήρη εἰσαγωγικὴν ἐργασίαν εἰς τὰς μεθόδους, τὰς τεχνικάς καὶ τὰ προβλήματα τῆς ἐμπειρικῆς ἀναλυτικῆς Κοινωνιολογίας.

Τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἀποτελεῖ εἰσαγωγὴν εἰς τὴν καθόλου προβληματολογίαν, ἀναφέρεται εἰς τὰς μεθοδολογικάς προϋποθέσεις τῆς ἐμπειρικῆς κοινωνικῆς ἐρεῖνης καὶ πραγματείας τοῦ περιεχομένου, τὴν χρῆσιν καὶ λειτουργίαν σημαντικῶν διὰ τὴν ἀναλυτικὴν κοινωνιολογίαν ὄρων. Ὁφείλοιν ἐν εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς συγγραφεῖς διὰ τὴν κατὰδεξιν τῆς ἀποφασιστικῆς σημασίας, τὴν ὅποιαν ἔχει διὰ τὴν ἐμπειρικὴν κοινωνικὴν ἐρευναν ἡ διατύπωσις τῶν ὑποθέσεων. Δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο κεντρίζεται ἡ ἀχίλλειος πέτρα τῶν περισσοτέρων κοινωνιολογικῶν ἀναλύσεων. Κατὰ τὴν διαπραγμάτευσιν τοῦ προβλήματος τῶν σχέσεων θεωρίας καὶ ἐμπειρικῆς ἐρεῖνης εὐκόλως προδίδονται οἱ συγγραφεῖς ὡς ὁπαδοὶ τῆς ἀναλυτικῆς κοινωνιολογίας, χωρὶς πάντως νὰ ἀποφραίσουν τὴν προσπάθειαν ἐνὸς διαλόγου μετὰ τῆς Κριτικῆς Κοινωνιολογίας, ἢ καὶ—κατὰ τὴν γνώμην μας—οὐκί πάντοτε λίαν ἐπιτυχῶς.

Τὸ κεφάλαιον τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ ἀποτελεῖ τὸ ἀσθενέστερον ἴσως σημεῖον τῆς ὅλης ἐργασίας. Ἀναφέρεται εἰς τὰ θέματα μετρήσεως καὶ συλλογῆς τῶν στοιχείων τῆς κοινωνικῆς ἐρεῖνης. Ἄλλ' ἐνθ' ὅτα προβλήματα μετρήσεως καὶ «σκαλοποιήσεως» (Stufenweise) τυγχάνουν μᾶλλον λεπτομεροῦς καὶ μετὰ πλουσίαν παραδείγματων εὐληπτοῦ διαπραγματῆσεως, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν δειγματοληψίαν μέρος εἶναι δυστυχῶς λίαν σύντομον καὶ μᾶλλον ἀπαρῆς.

Σύντομον ἐπίσης εἶναι καὶ τὸ εἰς τὰς ὑψίστης σημασίας καὶ σπουδαιότητος διὰ τὴν κοινωνιολογικὴν ἐρευναν τεχνικάς τῆς συνεντεύξεως καὶ παρατηρήσεως ἀναφερόμενον τμήμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐν τοῖς ἐπιτελεστέοις πλήρως ἀνάλυσιν τῆς προβληματικῆς.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποτιμῇ τὴν ἀξίαν τῶν πλουσίων εἰς παραδείγματα καὶ λίαν διαφωτιστικῶν περιγραφῶν τῆς προετοιμασίας καὶ ἀναλύσεως τῶν στοιχείων, εἰς τὰς οἷος ὑστεροῦν κατὰ κανόνα οἱ μὴ ἐμπειροὶ περὶ τὰς ἐρεῖνας κοινωνιολόγοι. Εὐληπτον, ἀκριβὲς, διεξοδικόν εἰς τὰ προβλήματα τῶν μεθόδων καὶ τῶν προϋποθέσεων τῆς κοινωνιολογικῆς ἐ-

ρεύνης, εξωπλισμένον με άσκήσεις κατά κεφάλαια προς έλεγχον της κατανοήσεως και άφομοιώσεως της προσφερομένης ύλης, και με βιβλιογραφίαν διά τους επιθυμούντας περαιτέρω ένημέρωσιν και έμβάθυνσιν εις τα προβλήματα, είναι δυνατόν να χαρακτηρισθῇ ως τὸ τελειότερον βοήθημα—εις τὴν γερμανικὴν τούλαχιστον βιβλιογραφίαν—διά τοὺς σπουδάζοντας τὴν Κοινωνιολογίαν καὶ τὸ πλεονάραϊτον ἐγκόλιον διά τοὺς ἀσχολουμένους με ἡ πειρικός έρευνας.

A. K. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

The Sociology and Social Psychology of Disability and Rehabilitation (Ἡ κοινωνιολογία καὶ ἡ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀναπηρίας καὶ ἀποκαταστάσεως), Ὁ Κωνσταντῖνος Σαφίλιου-Rothschild, New York, Random House, 1970, 326 σελ.

Ἡ παλαιά μομφή τὴν ὁποίαν ἀπέδιδον οἱ εὐρωπαϊκοὶ κοινωνιολόγοι εἰς τὴν ἀμερικανικὴν κοινωνιολογίαν, ὅτι δὲν ἀνέφερετο εἰς τὴν ἱστορίαν οὐτε εἰς τὴν πραγματικὴν κοινωνικὴν δομὴν καὶ ὅτι ἐξεδύλων ἀσθενεῖς ἐνδιαφέρον διά τὰς κοινωνικὰς συγκρούσεις, εἶναι σήμερον πλεονάνοποστον. Μία προσεκτικὴ παρατήρησις τῆς ἀμερικανικῆς κοινωνιολογίας ἐπιτρέπει εἰς τὸν μελετητὴν νὰ διαγνώσῃ μίαν βαθεῖαν ἀνησχίαν, ἐρημύσαν, ἐξ ἄλλου, τὴν ἀνησχίαν τῆς ἀμερικανικῆς κοινωνίας ἐνθόνων τῆς ἀπειλῆς τὴν ὁποίαν προκολλοῦν διὰ τὸν κοινωνικὸν σῶμα ἡ κοινωνικο-ἐθνικὴ ποικιλία καὶ ἡ ὑπερπληθὺς τῶν τεχνικῶν ἐπιτυχιῶν. Ἠδὴ ἀπὸ τοῦ 1920, ἡ ἀμερικανικὴ κοινωνιολογία ἐνέκυψε εἰς τὴν ἑρμηνείαν προβλημάτων ὅς αἱ διανοητικαὶ διαταραχαί, τὰ νεανικὰ παραστρατήματα, τὸ ἔγκλημα, ἡ ἀποκτονία, ἡ ἀποδιοργάνωσις τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κοινωνίας, κτλ.

Ἡ κυρία Σαφίλιου-Rothschild ἀποτελεῖ γνήσιον ἐκφραστὴν αὐτῆς τῆς κοινωνιολογίας. Εὐρὺς κύκλος σπουδῶν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐκτεταμένη ἐπιστημονικὴ δραστηριότης εἰς τὸν τομέα τῆς ἐφηρμοσμένης κοινωνιολογίας καὶ διδασκαλία εἰς διάφορα ἀμερικανικὰ πανεπιστήμια, συγκροτοῦν τὴν ἐπιστημονικὴν δράσιν της. Ἀπὸ δεκαετίας ἐρευνᾷ ἐμπειρικῶς, εἰς πλείστας γεωγραφικὰς περιοχάς, διάφορα κοινωνικὰ προβλήματα, με ὅπλισμα τῆς μίαν βετικὴν ὑπόδομην, ἰσχυρὸς ἐνισχυόμενὴν ὑπὸ μαθηματικὸν τρόπον σκέψεως. Αἱ περισσότεραι τῶν μέχρι τοῦδε ἐργασιῶν της ἀποβλέπουσι εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀνάλυσιν τῶν ἀνθρώπων γηγονότων. Ἀποσπᾷ ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ «πρωταρχικοῦ» τὰ θεατὰ στοιχεῖα, τοὺς «δεκτικὰς», τὸν ὁποῖον ἡ εἰδοποιὸς διαφορὰ ποικίλλει ἀναλόγως τῆς ἐξωτερικῆς συμπεριφορᾶς καὶ τὸν ἐσωτερικὸν διαθέσεων, ἀλλὰ καὶ τὸν σχέσεων καὶ τὸν μεταβολῶν, τὸν ὁποῖον μετρεῖ τὴν συγχύση. Εἰς τὸ πέραν τὸν πολλαπλὸν ἐμπειρικὸν ἐρευνᾶν τὴν καθορῶνται νὰ διαμορφώσῃ ὑποθέσεις ἐπὶ τῆς ὕψης τῶν ὑπὸ

ἐξέτασιν φαινομένων. Ἡ ἱατρικὴ κοινωνιολογία, ἡ κοινωνιολογία τῆς οἰκογενείας καὶ ἡ κοινωνιολογία τῆς ἀναπηρίας τῆς ἀποκαταστάσεως εἶναι οἱ εἰδικότεροι κλάδοι ἐντὸς τῶν ὁποίων δρᾷ ἡ Σαφίλιου-Rothschild.

Εἰς τὸ πρόσφατον βιβλίον της «Κοινωνιολογία καὶ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀναπηρίας καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως» ἡ Κα Σαφίλιου ἐπιχειρεῖ νὰ διαφωτίσῃ τὰς σχέσεις μεταξύ ἀνὰ πᾶσαν καὶ κοινωνίας. Ἡ συνεχὴς μειομένη πιθανότης θανάτου ἀπὸ ἀσθενείας, πολέμου καὶ ἀτυχῆματα καὶ ἡ συνεχὴς αὐξανόμενη πιεθὺς τῆς ἐπιβιώσεως ἀνὰ πᾶσαν ὅλων τῶν μορφῶν, ὡς καὶ ἡ ταχεῖα ἀνάπτυξις τῆς ἱατρικῆς τεχνολογίας, καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν συστηματικὴν μελέτην τῶν κοινωνικο-ψυχολογικῶν πτυχῶν τῆς ἀναπηρίας καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως της.

Εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ βιβλίου (Ἡ κοινωνικὴ ἀντιμετώπισις τῆς ἀναπηρίας) ἐξετάζεται ὁ ἄρρωστος καὶ ὁ ἀνάπηρος ἄνθρωπος, ἱστορικῶς, εἰς τὰς διαφόρους χώρας, ὡς καὶ ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον ἀντιμετωπίζεται τὸ πρόβλημα. Ἀκολουθεῖ ἐρευνᾶται ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον προγραμματίζεται ἡ ἀποκατάστασις εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ τὸν Καναδᾶν καὶ ἐξιολογεῖται ἡ ἐπάρκεια τῶν ἐφαρμοζομένων προγραμμάτων ἀναπηρίας.

Εἰς τὸ δεύτερον κεφάλαιον (Σταδιοδρομία τοῦ ἀνὰ πᾶσαν) παρακολουθοῦνται τὰ διαδοχικὰ στάδια τῆς ζωῆς τοῦ ἀνὰ πᾶσαν, ἀπὸ τῆς ὕγιος καταστάσεως τοῦ μέχρι τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ἀναπηρίας του, ἡ ἀποκατάστασις του καὶ ὁ ρόλος τὸν ὁποῖον οὗτος δύναται νὰ διαδραματίσῃ εἰς τὸ κοινωνικὸν σύνολον.

Τὸ τρίτον κεφάλαιον (Κοινωνιολογία καὶ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀναπηρίας) βασίζεται εἰς τὰ πορίσματα τῆς ἱατρικῆς κοινωνιολογίας, τῆς κοινωνικῆς ψυχολογίας, τῆς ψυχιατρικῆς καὶ τῆς κοινωνιολογίας. Ἐπὶ τοῦ προβλήματος τῆς ἀναπηρίας διωπλιστοῦναι ἡ θεραπεία ἐπιδράσεις τῆς ἀναπηρικῆς καταστάσεως ἐπὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ πάσχοντος, ἐπὶ τῆς οἰκογενείας του, ὡς καὶ ἐπὶ τὸν εὐρύτερον πλαίσιον τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ συστήματος τῆς χώρας του.

Εἰς τὸ τέταρτον κεφάλαιον (Κοινωνιολογία καὶ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀποκαταστάσεως) ἐξετάζεται ἡ ἀποκατάστασις: εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς προσωπικότητος, εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ κοινωνικοῦ συστήματος καὶ εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ πολιτισμοῦ.

Τὸ πέμπτον κεφάλαιον (Ἀναπηρία καὶ ἐργασία) θίγει κυρίως τὸ θέμα τῆς κατὰ τὴν ἐργασίαν παρατηρουμένης συχότητος ἀναπηρίας καὶ προτείνει λύσεις διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τῶν ἀνὰ πᾶσαν τῆς κατωτέρως κοινωνικῆς τάξεως. Πάντοτε κοινωστῶν, μόνον, ἀπογοητευμένοι, διότι συνειδητοποίησαν τὰς περιορισμένας πλεονά δυνατότητας τῶν εἰς τὴν κοινωνίαν, οἱ παχὺοὶ ἀνὰ πᾶσαν δυστυχοῦν ὑπὸ τὰ ὅμματα μὲν ἀνίκανον νὰ τοὺς ἐννοήσῃ κοινωνίας.

Εἰς τὸ ἕκτον κεφάλαιον (Ὁ ἐπιτυχὴς ἀποκατασταθεὶς ἀνάπηρος) ἡ συγγραφεὺς ἐξετάζει τὸ ποσοστὸν τῶν ἐπιστεφόνων εἰς τὴν ἐργασίαν, ἐνθὸ τὸ ἔβδομον κεφάλαιον (Μετά τὴν ἀποκατάστασιν) διερευνᾷ τὸν ρόλον τοῦ ἱατροῦ, ὁ ὁποῖος φθάει πολὺ πέραν τῆς θεραπείας, τοῦ δικηγόρου, ὡς ἐχθροῦ ἢ φίλου, τοῦ ἐργοδότου, τοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμβούλου εἰς τὴν ἀσφάλειαν κατὰ τὸν ἀτυχήματι, καὶ τὸν ἐργατικὸν συνδικάτον εἰς τὴν προσπάθειαν τῶν ἀνὰ πᾶσαν. Ἡ οἰκογενεὶα διαδραματίζει ὕψιστον ρόλον εἰς τὴν μετὰ τὴν ἱατρικὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀνὰ πᾶσαν σταδιοδρομίαν αὐτοῦ. Ἡ συγγραφεὺς προτείνει βασικὰς λύσεις ὡς πρὸς τὸν ρόλον τῆς οἰκογενείας εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀνὰ πᾶσαν.

Εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλαιον (Προτάσεις καὶ προβλέψεις ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀναπηρίαν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν εἰς τὸ μέλλον) ἐπιχειρεῖται μία σκιαγραφία βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν ἀποκαταστάσεως τῶν ἀνὰ πᾶσαν καὶ ὅσον τὸ δυνατόν ἐπιτυχέστερα ἐνσωματωσὶς τῶν εἰς τὸ κοινωνικὸν σύνολον.

Εἰς τὸ βιβλίον διευρύνονται καὶ τροποποιεῖται δύο κοινωνιολογικὰ θεωρία ἀφορῶσαι εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀπόκλισην (Social Deviation) καὶ τὰς κοινωνικὰς κινήσεις (Social Movements). Τοῦτο γίνεται ἀπὸ τὰς εἰδικὰς περιπτώσεις τῆς ἀναπηρίας καὶ ἀποκαταστάσεως ἀντιστοίχως. Ἐπίσης δύο εἰς μέρος κοινωνικο-ψυχολογικὰ θεωρία, ἡ τῆς αὐτοαντιλήψεως (Selfconcept) καὶ ἡ τῆς ἀποξενώσεως (Alienation), ἐφαρμόζονται με ἐπιοικοδομητικὰς τροποποιήσεις.

Τὸ ἐν λόγῳ βιβλίον ἀποτελεῖ ἐπιτυχὴ ἀπόπειραν συνθέσεως πορισμάτων κοινωνιολογικῶν μελετῶν με μελέτας καὶ ἐμπειρίας ἐφηρμοσμένης ἐπιστημῶν, ὡς τῆς ἱατρικῆς, τῆς κοινωνικῆς λειτουργίας καὶ τῆς φυσιοθεραπευτικῆς, πρὸς τὸν σκοπὸν συστηματικῆς διευρύνσεως καὶ ἐπεκτάσεως ὁριστῶμενων κοινωνιολογικῶν θεωριῶν.

Εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς αὐτῆς ἡ συγγραφεὺς συμπεραίνει ὅτι μία στενὴ καὶ εἰλικρινὴς συνεργασία μεταξύ κοινωνιολόγων, κοινωνικῶν μεταδόλων, ἱατρῶν (ἰδίᾳ τὸν εἰδικὸν ἐπὶ τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ὀρθοπεδικῆς), κοινωνικῶν λειτουργῶν, φυσιοθεραπευτῶν, κτλ., διὰ τῆς διεξαγωγῆς νέων σημαντικῶν ἐρευνῶν καὶ καταλλήλων θεωρητικῶν συνθέσεων, ὡς ἐχρὸς ἀποτελέσει τὴν ἐξέυρεσιν λύσεων διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀνὰ πᾶσαν καὶ τὴν παράδοσιν αὐτοῦ εἰς τὴν Κοινωνίαν, ἀλόγως ἱκανοὺς πρὸς παραγωγήν κοινωνικοῦ, οἰκονομικοῦ καὶ πνευματικοῦ ἔργου.

Διὰ τοὺς ἑλλήνας κοινωνιολόγους καὶ τοὺς ἀσχολουμένους με τὸν ἀνὰ πᾶσαν τὸ βιβλίον τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν προτροπὴν πρὸς νέας κοινωνιολογικὰς ἐρευνας, συνδιασθέντα πρὸς τὰ ἐπιστημονικὰ δεδομένα ὁρίσμενων κλάδων τῶν ἐφηρμοσμένων ἐπιστημῶν.

Γ. ΓΕΡΓΙΟΥ-ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ